

винними документами і обліковими регістрами. Те ж саме можна сказати і про специфіку контрольної та аналітичної роботи, які також потребують набуття навичок практичної підготовки. Отже, завдання лектора викласти теоретико-методичні основи, а викладача, що веде практичні заняття, застосовуючи сучасні методи навчання, сформуванати практичні навички і вміння студентів, що зробить засвоєння знань ефективним та цікавим. Крім того, психофізіологічні особливості студентів є різними та впливають на здатність швидше чи повільніше засвоювати знання та набувати певних навичок. Оцінювання активності студентів та виконання робіт на кожному практичному занятті негативно впливає на об'єктивність викладача. За такого підходу окремі студенти більшою мірою позбавлені можливості отримати додаткові консультації з питань, що їм не зрозумілі, додатково потренуватися у виконанні завдань і посилити свої навички та вміння;

- прості математичні підрахунки показують, що за 80 хвилин тривалості практичного заняття близько 30-ти студентів у групі на кожного студента припадає менше 3-х хвилин для проведення оцінювання його знань. Чи залишається час на формування практичних умінь і навичок студентів, співпрацю викладача і студента у отриманні знань за таких умов? Також безсумнівно — ні.

Тож, назріла нагальна потреба у переході від практики оцінювання роботи студентів на кожному практичному занятті до оцінювання знань за темами, що передбачені тематичним планом робочої навчальної програми, або тематичними блоками. Для цього потрібно окремі практичні заняття передбачити суто для навчальної роботи без оцінювання знань. Оскільки спочатку слід надати можливість студенту навчитися, а потім надати можливість продемонструвати як він навчився та засвоїв знання, які види робіт виконав і як. Студент має усвідомити, що він навчається не для того, щоб отримувати бали та оцінки виконуючи завдання та домашні роботи, а для того, щоб показувати здатність вирішувати професійні проблеми та досягати конкретних цілей.

Найефективнішими для отримання таких результатів є сучасні активні методи навчання. При проведенні практичних занять з обліку, контролю та аналізу такими є: презентація, рольова гра, семінар-дискусія, семінар-колективне читання, семінар-конференція, семінар-мозковий штурм, семінар-прес-конференція, семінар-розв'язання проблемних завдань, семінар-розгорнута бесіда, семінар-теоретична конференція, тестування, тренінг, фасилітація, частково-пошуковий або евристичний метод. Утім, їх застосування зазвичай потребує значної матеріально-технічної бази.

Запропонована побудова навчального процесу з посиленням ролі практичної підготовки зробить навчання більш ефективним, цікавим і змістовним, а оцінювання знань — об'єктивним.

*Кудрицький Б.В., к.е.н., доцент
кафедри аудиту*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З НАУКИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ»

Наука «Інформаційні системи і технології в обліку» є однією із основоположних наук бакалаврського рівня підготовки для фахівців зі спеціальності «Облік, аналіз і аудит». Значення даної науки при підготовці сучасних бухгалтерів визначається тотальною зміною традиційних технологій обробки економічної інформації та прийняття управлінських рішень засобами її електронної обробки. І хоча вже не один десяток років вітчизняні підприємці активно використовували окремі новітні технології електронних платежів, впроваджували автоматизовані інформаційні системи бухгалтерського обліку і управління, останнім часом цей процес значно інтенсифікувався. З 2006 року в Україні, на державному рівні почав реалізуватися перехід до подання платниками електронної податкової та фінансової звітності до органів державної податкової інспекції, що не залишило осторонь жодного підприємця. Із введенням у дію Податкового кодексу розпочато введення нового порядку адміністрування ПДВ, невід'ємною складовою якого став електронний документообіг первинних податкових документів між контрагентами та податковими органами, обов'язковим стало і електронне звітування.

Підвищення ролі новітніх інформаційних технологій в обліку та управлінні підприємствами, установами і організаціями, та, як наслідок, підвищення вимог до відповідної кваліфікації облікових фахівців мало знайти своє логічне відображення і в збільшенні ваги відповідних наук і дисциплін, вимагало відповідного вдосконалення навчального процесу. І таке вдосконалення відбулося за рахунок впровадження в програму підготовки бакалаврів з обліку і аудиту у 2012/2013 н.р. тренінгу з науки «Інформаційні системи і технології в обліку» та нової вибіркової дисципліни «Бухгалтерський облік у прикладних програмних рішеннях».

Утім, досвід цього року показав, що розташування даних дисциплін, передбачене існуючим навчальним планом (як показано у графі 1, табл. 1), викликає багато запитань. Адже базові педагогічні принципи систематичності і послідовності побудови навчального процесу вимагають поступового нарощування складності навчального матеріалу з остаточним закріпленням отриманих навиків у рамках тренінгу. За діючим же навчальним планом тренінг з науки «Інформаційні системи і технології в обліку» розпочинається тоді, коли студенти ще вивчають дану науку, до того, як вони в достатній мірі засвоять теоретичний і практичний матеріал, і коли навики, які мають закріплюватись у тренінгу, до кінця іще не сформовані. Таким чином студенти переходять до виконання тренінгу недостатньо підготовлені, не маючи достатньої фундаментальної теоретичної бази та належним чином сформованих базових професійних компетентностей щодо того програмного рішення, з яким вони стикаються в межах тренінгу. Це не дозволяє студентам у повній мірі отримати корисний ефект від тренінгу, оскільки їм доводиться засвоювати в його межах новий, ще неопрацьований матеріал. Зважаючи на це, украй важливим, для підвищення якості навчального процесу, було б перенести тренінг з інформаційних систем і технологій в обліку і розташувати його у 8 семестрі, паралельно із вибірковою дисципліною «Бухгалтерський облік в прикладних програмних рішеннях», як показано у графі 3 (табл. 1).

Таблиця 1

РОЗМІЩЕННЯ НАУК І ДИСЦИПЛІН У НАВЧАЛЬНОМУ ПЛАНІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ З ОБЛІКУ І АУДИТУ

№ семестру		Послідовність засвоєння наук і дисциплін відповідно до діючого навчального плану	Пропозиції щодо послідовності засвоєння студентами наук і дисциплін
4 курс	7 семестр	1) Наука «Інформаційні системи і технології обліку»; 2) Тренінг з науки «Інформаційні системи і технології обліку»	1) Наука «Інформаційні системи і технології в обліку»
	8 семестр	3) Дисципліна «Бухгалтерський облік в прикладних програмних рішеннях (вибіркова дисципліна)»	2) Дисципліна «Бухгалтерський облік в прикладних програмних рішеннях»; 3) Тренінг з науки «Інформаційні системи і технології в обліку»

Це дозволило б забезпечити логічність, послідовність та ефективність навчального процесу, забезпечити повноту закріплення теоретичних знань і практичних навичок отриманих студентами, і гарантувало б формування необхідних професійних компетентностей у межах науки «Інформаційні системи і технології в обліку» щодо використання прикладних програмних рішень, необхідних для успіху на сучасному ринку праці.

Кузьмінська О.Е., к.е.н., професор кафедри біліку в кредитних бюджетних установах та економічного аналізу

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗВІТНІСТЬ БАНКІВ»

Процес реформування сфери вітчизняної вищої освіти нерозривно пов'язаний із запровадженням інноваційних навчальних технологій, що ґрунтуються на активних методах і формах навчання, спрямованих, насамперед, на розвиток критичного мислення і творчих здібностей студента, на формування потенціалу особистості і розвиток аналітичних навичок. Для забезпечення конкурентних переваг на ринку праці сучасному фахівцеві з обліку й аудиту, що володіє глибокими фундаментальними знаннями в поєднанні з уміннями їх застосовувати в різних умовах професійної діяльності, необхідно сформувати такі загальні компетентності, як навики роботи у команді, здатність швидко засвоювати нові технології, навики самоосвіти, а також здатність до науково-дослідної роботи. Ефективна організація навчального процесу на основі інноваційних освітніх технологій обумовлює необхідність запровадження різноманітних форм самостійної та індивідуальної роботи студентів з елементами наукового пошуку.

«Звітність банків» є дисципліною фахового спрямування магістерської програми «Облік і аудит в управлінні банками». Студенти денної форми навчання після закінчення семестрових аудиторних лекційних занять з дисципліни виконують завдання для самостійної роботи та індивідуальні завдання на базах практики.